

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
20. december 2016

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beredskab i elsektoren og om ophævelse af direktiv 2005/89/EF (elforsyningssikkerhedsdirektivet)

KOM(2016) 862

Notatet oversendes endvidere til Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg.

1. Resumé

Kommissionen har den 30. november 2016 fremsat forslag til forordning om beredskab i elsektoren som en del af Kommissionens såkaldte Vinterpakke, hvis officielle navn er "Clean energy for all Europeans".

Forslaget har til formål at styrke det regionale samarbejde om elberedskabsplanlægning. Forslaget stiller krav til format og indhold af elberedskabsplaner, herunder om inddragelse af regionale og nationale forhold, risici og sårbarheder. Dertil kommer regionale planer for nedbringelse af el-forbruget i krisesituationer. Forslaget indeholder regler, som medfører, at elforsyningssikkerheden så vidt muligt opretholdes via el-markedet (forhindrer suspending pba. nationale hensyn) med henblik på at sikre en omkostningseffektiv elforsyningssikkerhed.

Forslaget vurderes på dette tidspunkt ikke at medføre væsentlige erhvervsøkonomiske eller juridiske konsekvenser. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere mulige økonomiske og juridiske konsekvenser.

Regeringen støtter det overordnede formål om at sikre, at el-markedet fungerer under kriser med mangel på elektricitet, således at medlemsstaterne undgår unødigt aktivering af beredskabsfunktioner. Regeringen vil fastlægge en konkret holdning til forslaget efter en nærmere undersøgelse af forslagets bestemmelser.

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 862 af den 30. november 2016 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beredskab i el-sektoren som en del af Kommissionens såkaldte Vinterpakke, hvis officielle navn er "*Clean energy for all Europeans*". Forslaget erstatter det nuværende elforsyningssikkerhedsdirektiv 2005/89/EF.

Forslaget skal bidrage til at sikre el-forsyningssikkerheden i krisesituationer, idet krisesituationer ofte har konsekvenser på tværs af landegrænser grundet de integrerede el-systemer. Forslaget om at erstatte det nuværende direktiv med en ny forordning har baggrund i Kommissionens vurdering af, at det nuværende direktiv har været ineffektivt i forhold til at opnå dets målsætning om at bidrage til øget forsyningssikkerhed i Europa. Ifølge Kommissionen vil bedre beredskab, gennemsigtighed og regler om krisehåndtering sikre den nødvendige tillid til det indre marked fsva. sikring af ressourcetilstrækkelighed. Kommissionen påpeger endvidere, at krav om samarbejde om el-beredskab vil gøre medlemslande mindre tilbøjelige til at overbeskytte sig selv mod mulige krisesituationer, hvorved forsyningssikkerheden i Europa kan sikres med lavere omkostninger.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 194 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og skal således behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget er endnu ikke oversendt til Rådet i en dansk sprogversion.

3. Formål og indhold

Forslaget er en del af en række forslag, som skal sikre et velfungerende indre el-marked. Forordningsforslagets overordnede formål er at sikre, at alle medlemslande etablerer passende foranstaltninger til at forebygge, forberede og håndtere krisesituationer i el-sektoren. Forordningsforslaget fastsætter rammer for samarbejde og koordinering mellem medlemsstater vedrørende beredskabsplanlægning og skal i den forbindelse sikre en sammenhængende og gennemsigtig tilgang til risiko- og sårbarhedsanalyser på tværs af Europa. Forslaget skal samtidig sikre, at det fælles el-marked kan bidrage til at håndtere kriser, hvorfor markedet skal fungere så længe som muligt. Forslaget rummer både definitioner på effektmangelsituationer og beredskabsrelaterede scenarier¹.

Det væsentligste indhold af forslaget er:

¹ Det er dog visse steder uklart, hvorvidt Kommissionen henviser til beredskabssituationer eller elforsyningssikkerhedssituationer, der skyldes mangel på effekttilstrækkelighed. Det skal fastlægges i forbindelse med en nærmere undersøgelse af forslagens bestemmelser.

- I. Krav til medlemsstaterne om regional koordinering, fælles regler samt standardisering af den nationale beredskabsplanlægning;
- II. Krav til medlemsstaterne om udarbejdelse af regionale risiko- og sårbarhedsanalyser som grundlag for medlemslandenes beredskabsplanlægning. Landenes beredskabsplaner skal tage udgangspunkt i et standardiseret skema og skal indeholde både en national del og en regional del.
- III. Krav om, at medlemslandene udpeger én kompetent myndighed til at varetage de beskrevne opgaver, herunder udarbejdelse af beredskabsplaner.
- IV. Krav om regionale planer for nedbringelse af energiforbruget i situationer med effektmangel. Disse planer kræver forudgående enighed på tværs af regionen om, hvilke forbrugere som først skal udsættes for forbrugsafkobling. Dertil kommer krav til videndeling og varsling af nabolande og Kommissionen ifm. kriser.
- V. Styrkelse af Electricity Coordination Group (ECG)², som bl.a. skal evaluere medlemslandenes beredskabsplaner, afgive anbefalinger og udvikle "best practice". ECG skal endvidere monitorere forsynings sikkerheden i Europa, herunder hvordan kriser håndteres.
- VI. at Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) skal involveres i situationer, hvor der ikke kan opnås enighed på regionalt niveau.

Kommissionen bemyndiges til at vedtage delegerede retsakter i relation til ændringer i skabelon for beredskabsplanlægning.

Det foreslås i henhold til den Interinstitutionelle Aftale (IIA) af 13. april 2016 om brug af delegerede retsakter blandt andet, at eksperter udpeget af medlemsstaterne skal konsulteres inden en delegeret retsakt vedtages. Beføjelserne til at vedtage delegerede retsakter kan ligeledes til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet og Rådet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF art. 294 medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

² Electricity Coordination Group varetager i dag informationsudveksling og strategiske drøftelser om elmarkedet, herunder forsynings sikkerhed. Gruppen består af medlemsstaternes energimyndigheder, Kommissionen samt ACER og ENTSO-E. Danmark er repræsenteret i ECG ved Energistyrelsen.

5. Nærhedsprincippet

Forordningen har hjemmel i artikel 194 i TEUF, som fastslår nødvendigheden af et vist niveau af koordinering, gennemsigtighed og samarbejde for at sikre energimarkedets funktion, forsyningssikkerheden i Energiunionen, og fremme sammenkobling af energiinfrastruktur.

Kommissionen anfører, at den grænseoverskridende effekt, som en krise i elsektoren kan have grundet øget integration af elmarkedet i EU, kræver regional koordination af landenes beredskabsforanstaltninger. Kommissionen anfører endvidere, at nationale tilgange til håndtering af krisesituationer ikke alene medfører mindre optimale foranstaltninger til sikring af elforsyningssikkerheden, men også kan medføre, at konsekvenserne af en krise bliver mere akutte, end hvis disse er koordineret regionalt.

Regeringen deler Kommissionens vurdering af, at man samlet set kan øge forsyningssikkerheden i EU med øget samarbejde, gennemsigtighed og styrket koordinering på EU-niveau for så vidt angår grænseoverskridende problemstillinger som effekt mangelsituationer. Regeringen vurderer på den baggrund, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Elforsyningssikkerhed er i dansk ret reguleret af følgende love:

- Beredskabsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 137 af 1. marts 2004 beredskabsloven
- Lov om elforsyning jf. lovbekendtgørelse nr. 428 af 25. april 2016

Samt bekendtgørelse nr. 1024 om beredskab for elsektoren af 21. august 2007 udstedt i medfør af denne lovgivning.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens forslag kan have konsekvenser for gældende lovgivning med relevans for el-beredskabet. Der vil være behov for en nøjere vurdering af konsekvenserne. I den forbindelse kan det foreløbigt bemærkes, at der umiddelbart ikke vurderes at være komplikationer ift. regional koordination og beredskabsplanlægning i relation til beredskabsloven § 24, som vedrører opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af ulykker og katastrofer.

Statsfinansielle konsekvenser

De nationale energimyndigheder bliver pålagt at koordinere beredskabsplanlægningen i en regional kontekst. Samtidig pålægges TSO'en at koordinere i "Regional Operational Centres" (ROC), hvorved de også pålægges en ny opgave. Disse opgaver må forventes at medføre væsentlige øgede administrative udgifter. Det vur-

deres umiddelbart, at udgifterne kan afholdes inden for ressortministeriets egne rammer. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere mulige statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen har vurderet, at forslaget vil have en positiv effekt på forbrugere, fordi bedre regional koordination vil føre til færre strømforstyrrelser og derved færre negative konsekvenser heraf for virksomheder og husholdninger. Dertil kommer, at omkostningerne til sikring af el-forsynings sikkerheden alt andet lige kan forventes at falde som følge af øget koordinering på tværs af grænser. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere mulige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke umiddelbart at medføre nye væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere mulige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Det er modtaget nedenstående høringssvar.

Dansk Energi finder det positivt med en regional tilgang til forsynings sikkerhed samt klare rammer og planer for regional håndtering af kritiske situationer i elnettet. Dansk Energi er positive over for at etablere et operationelt ansvar hos de foreslåede "Regional Operational Centres".

Vedvarende Energi finder det vigtigt, at den foreslåede forordning om forsynings sikkerhed ikke giver urimelige byrder til mindre elproducenter eller bremser omstillingen til vedvarende energi. Vedvarende Energi ytrer ønske om, at man vedholder dialogen omkring forordningen, således at bl.a. mindre producenter af vedvarende energi tages med på råd ved omstillingen omkring forordningen, samt at hidtidige erfaringer inddrages i arbejdet med at sikre elforsynings sikkerheden.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Kommissionens forslag til forordningen om beredskab i elsektoren har overordnet til formål at sikre øget regional koordinering af el-beredskab, og at markedet kan fungere så længe som muligt. Regeringen støtter overordnet set dette formål.

Regeringen lægger vægt på, at den konkrete regulering giver de enkelte virksomheder fleksibilitet til at inddrage lokale forhold i deres beredskabsplanlægning.

Regeringen vil fastlægge en konkret holdning til forslaget efter en nærmere undersøgelse af forslagens bestemmelser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.